

Γεώργιος Ν. Παπανικολάου

/ [Πεμπτουσία](#)

image not found or type unknown

Γεώργιος Παπανικολάου (13 Μαΐου 1883 - 19 Φεβρουαρίου 1962)

Το όνομα Παπανικολάου από μόνο του μπορεί και να μην σημαίνει κάτι. Το τεστ Παπανικολάου όμως είναι γνωστό σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της Γης, κυρίως ως «Pap test», καθώς έχει σώσει εκατομμύρια γυναίκες από τον καρκίνο. Η Ελλάδα λοιπόν - και φυσικά η Κύμη, η ιδιαίτερα πατρίδα του εξαίρετου επιστήμονα Γεωργίου Ν. Παπανικολάου - έχει εκατομμύρια λόγους να είναι περήφανη για το άξιο τέκνο της που διέπρεψε στο χώρο ιατρικής.

Γεννήθηκε το 1883 στην Κύμη της Ευβοίας. Ήταν γιος του Κουμιώτη γιατρού, δημάρχου και βουλευτού της Κύμης, Νικολάου Γ. Παπανικολάου. Το 1898 μπήκε, στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, από την οποία αποφοίτησε το 1904, σε ηλικία, δηλαδή, μόλις 21 ετών. Ο πατέρας του τον ήθελε στρατιωτικό γιατρό ή έναν καλό γιατρό στον τόπο του, ωστόσο ο ίδιος είχε άλλες φιλοδοξίες και άλλα όνειρα. Άλλωστε, ήταν η εποχή της περισσότερης φιλοσοφίας και της

λιγότερης ιατρικής.

Η Γερμανία υπήρξε η πρώτη χώρα που τον γοήτευσε. Εκεί, εκτός από την Φιλοσοφία, είχε μεγαλύτερες δυνατότητες να επιδοθεί και στη Βιολογία, που κατ'εξοχήν τον ενδιέφερε. Σε λίγο, όμως, ξέσπασε ο Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος, που τον επανέφερε στην Ελλάδα για να υπηρεήσει στο στρατό. Εδώ είχε την ευκαιρία να γνωρίσει ελληνοαμερικανούς στρατιώτες, οι οποίοι παρακίνησαν να επισκεφθεί την Αμερική. Όταν έληξε ο πόλεμος, το 1913, έφυγε λοιπόν για τις ΗΠΑ, την χώρα που στη συνέχεια έγινε η δεύτερη πατρίδα του, μαζί με τη γυναίκα του Ανδρομάχη Μαυρογένη, με την οποία είχαν παντρευτεί τρία χρόνια νωρίτερα.

Εδώ, στην Αμερική, ξεκίνησε από υπάλληλος και κατάφερε να κερδίσει αρχικά μια θέση στο Εργαστήριο Ανατομικής του Πανεπιστημίου Columbia και λίγο αργότερα (το 1914) μια άλλη θέση στο Cornell της Ν. Υόρκης.

Το 1923 γίνεται Επίκουρος Καθηγητής του τμήματος Ανατομίας του πανεπιστημίου Cornell και δύο χρόνια αργότερα, το 1925 ξεκινάει τις δοκιμές της τεχνικής «παπ-τεστ» σε ασθενείς του Νοσοκομείου της Νέας Υόρκης. Η πρώτη του ανακοίνωση επί της χρησιμοποίησης της κυτταρολογικής μεθόδου προς διάγνωση του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας, το 1928, έγινε δεκτή με πολύ σκεπτικισμό, καθόσον η κρατούσα τότε γνώμη, για τέτοιου είδους έρευνα και εφαρμογή, επί αποφολιδωμένων κυττάρων ήταν πρακτικά αδύνατη.

Οι έρευνες του Παπανικολάου επεκτάθηκαν στη συνέχεια στις κυτταρολογικές αλλοιώσεις στο καρκίνο του αυχένα της μήτρας και του ενδομητρίου. Το 1943, από κοινού μετά του καθηγητή γυναικολογίας Έρμπερτ Τράουστ, δημοσίευσε τη μονογραφία «Διάγνωση του καρκίνου δια του κολπικού επιχρίσματος» στην οποία, εκτός από τα χαρακτηριστικά των καρκινωματωδών κυττάρων, τονιζόταν ότι μπορούν να διερευνηθούν έγκαιρα και να θεραπευτούν ακόμα και προκαρκινωματώδεις καταστάσεις. Αυτή η μέθοδος θα λάμβανε στη συνέχεια προς τιμήν του την ονομασία "Pap - test".

Υπολογίζεται ότι η εφαρμογή του τεστ Παπανικολάου μείωσε τη θνησιμότητα από καρκίνο του τραχήλου της μήτρας κατά περίπου 75% παγκοσμίως. Το τεστ αυτό θεωρείται ακόμη και στις μέρες μας η μοναδική τόσο επιτυχημένη προσέγγιση πρόληψης κάποιου καρκίνου στην ιστορία της Ιατρικής, αφού ως σήμερα τίποτα δεν έχει προστεθεί στην κυτταρολογία απ' όσα της έδωσε ο ιδρυτής της.

Το 1954, ο Γεώργιος Παπανικολάου δημοσίευσε τον περίφημο «Άτλαντα της Αποφολιδωτικής Κυτταρολογίας» (Atlas of Exfoliative Cytology), εδραιώνοντας με τον πλέον επίσημο τρόπο τη νέα ιατρική πρακτική και ειδικότητα που ο ίδιος

δημιούργησε από το μηδέν.

Το Νοέμβριο του 1961, μαζί με τη σύζυγο και σύντροφο στις έρευνές του, Μάχη, έφυγε από τη Νέα Υόρκη για να αναλάβει την οργάνωση και διεύθυνση ενός Καρκιнологικού Ινστιτούτου στο Μαϊάμι της Φλόριντας. Η αλλαγή περιβάλλοντος και η γενικότερη κούραση, για τις ανάγκες του Ινστιτούτου, ήταν καθοριστική. Απεβίωσε στις 19 Φεβρουαρίου του 1962, από καρδιακή προσβολή.

Το όλο επιστημονικό έργο του συμπεριλαμβάνεται σε 158 πρωτοποριακές εργασίες. Για την προσφορά του έλαβε πολλές τιμητικές διακρίσεις, στο εξωτερικό και στην Ελλάδα. Προτάθηκε μάλιστα δύο φορές για το βραβείο Nobel.

Τιμητικές διακρίσεις:

Η Ελλάδα τον τίμησε αποτυπώνοντας τη μορφή του σε χαρτονόμισμα των δέκα χιλιάδων δραχμών και σε γραμματόσημα. Γραμματόσημα επίσης εξέδωσαν η Κύπρος και οι Η.Π.Α. Υπάρχουν προτομές του στο προαύλιο της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, στην Πλατεία Κύμης και στο Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Αγ. Σάββας, το οποίο φέρει το όνομά του.

Το όνομά του φέρουν επίσης το νοσοκομείο της Θεσσαλονίκης και της Κύμης.

Η υψηλή γέφυρα της Χαλκίδας επίσης ονομάζεται «Γεώργιος Παπανικολάου» και εκεί υπάρχει ο ανδριάντας του.

Στις 14 Ιουλίου 2006 ιδρύθηκε το «ΕΘΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ & ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ «Γ. Ν. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ»». Το Ινστιτούτο διοικείται από το Δήμο Κύμης και το Επιστημονικό Συμβούλιο του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας . Ήταν το τελικό αποτέλεσμα συλλογικής προσπάθειας του Δήμου Κύμης, της Ιατρικής Σχολής Λάρισας, της ΔΥΠΕ Θεσσαλίας και του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου της Λάρισας. Ένας από τους κύριους στόχους του είναι η δημιουργία μιας επιστημονικής βάσης δεδομένων σε θέματα καρκίνου και η δημιουργία εκπαιδευτικού multimedia περιεχομένου για θέματα ενημέρωσης, πρόληψης και ψυχολογικής υποστήριξης ασθενών ή συγγενών τους, για το θέμα αυτό, καθώς και η δυνατότητα προσβασιμότητας και σύνδεσης με διεθνείς μηχανές αναζήτησης.